

Állásfoglalás a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény (Kbftv.) – 2. § (2) bekezdése szerinti kockázati tőkealap-kezelők és az általuk kezelt alapok felügyeletével összefüggő – módosításának értelmezésével kapcsolatban

Az Ügyvédi Iroda állásfoglalás iránti kérelmet (**Beadvány**) nyújtott be a Magyar Nemzeti Bankhoz (székhelye: 1054 Budapest, Szabadság tér 9., telephelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39.) (**MNB**), amelyben a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény (**Kbftv.**) – 2. § (2) bekezdése szerinti kockázati tőkealap-kezelők és az általuk kezelt alapok (**Kivett Intézmények**) felügyeletével összefüggő – módosításának értelmezését illetően kérte az MNB útmutatását.

I. TÉNYÁLLÁS ÉS JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A 2019. december 18. napján kihirdetett, a pénzügyi közvetítőrendszert, valamint az államháztartást és a gazdasági stabilitást érintő egyes jogszabályok módosításáról szóló 2019. évi CXVIII. törvény alapján a Kbftv. 1. § a) pontja 2020. január 1. napjával, míg 162. § (1) bekezdése 2020. január 18. napjával a következők szerint módosult:

„1. § Ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, e törvény hatálya kiterjed

a) a Magyarország területén székhellyel rendelkező, e törvény szerinti kollektív befektetési forma és befektetési alapkezelő létrehozatalára, működésére és felügyeletére, kivéve a 2. § (2) bekezdése szerinti kockázati tőkealap-kezelő (és az általa kezelt kockázati tőkealap és magántőkealap) felügyeletét, valamint az olyan egy vagy több, de kizárólag zártkörű ABA-t kezelő ABAK-ok (és az általuk kezelt zártkörű ABA-k) felügyeletét, amelyeknek ugyanezen ABAK-ok vagy azok anyavállalatai vagy leányvállalatai, vagy ezen anyavállalatok egyéb leányvállalatai az egyedüli befektetői, feltéve, hogy e befektetők maguk nem ABA-k”.

„162. § (1) A befektetési alap és a befektetési alapkezelő – a 2. § (2) bekezdése szerinti kockázati tőkealap-kezelő (és az általa kezelt kockázati tőkealap és magántőkealap) kivételével, valamint az olyan egy vagy több, de kizárólag zártkörű ABA-t kezelő ABAK kivételével, amelyeknek ugyanezen ABAK-ok vagy azok anyavállalatai vagy leányvállalatai, vagy ezen anyavállalatok egyéb leányvállalatai az egyedüli befektetői, feltéve, hogy e befektetők maguk nem ABA-k – a Felügyelet részére felügyeleti díjat fizet. A felügyeleti díj a (2) bekezdés szerinti alapdíj, valamint a (3) és a (4) bekezdés szerint számított változó díj összege”.

II. A JOGKÉRDÉSEK ÉS AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

II.1. Amennyiben a Kbftv. 1. § a) pontjában foglalt rendelkezések módosulása következtében a Kivett Intézmények felett a továbbiakban nem az MNB látja el a felügyeleti feladatokat, úgy mely szervezet vagy hatóság fogja ezen feladatokat ellátni?

Tájékoztatom az Ügyvédi Irodát, hogy az MNB a Kivett Intézmények tevékenysége vonatkozásában fennálló, más hatóság(ok) által gyakorolt hatásköröket illetően nem nyújthat tájékoztatást.

II.2. Kizárólag az MNB-nek az MNB tv. 39-40. §-ban foglalt felügyeleti feladatai azok, amelyek vonatkozásában az MNB a továbbiakban nem rendelkezik hatáskörrel a Kivett Intézmények esetében? Amennyiben igen, akkor az MNB tv. további rendelkezései alkalmazandóak a Kivett Intézmények vonatkozásában?

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (**MNB tv.**) 39. és 40. §-ában foglalt rendelkezések az MNB felügyeleti feladatainak általános összefoglalását jelentik, amelyek magukban

foglalják az MNB tv. 39. §-ban meghatározott ágazati jogszabályok hatálya alá tartozó szervezetek, személyek és tevékenységek felügyeletét, továbbá egyes hazai és európai uniós jogi aktusokban foglalt felügyeleti feladatok végrehajtását. Figyelemmel arra, hogy a hivatkozott rendelkezések képezik az MNB tv. további feladatokkal kapcsolatos rendelkezéseinek alapját, a Beadványban foglalt jogkérdés ilyen formában nem értelmezhető. A Kbftv. módosítása valóban érinti az MNB tv.-ben meghatározott hatósági eszköztár egyes elemeinek alkalmazhatóságát a Kivett Intézmények vonatkozásában, ugyanakkor az MNB tv. számos olyan eljárási és egyéb előírást tartalmaz (ideértve az engedélyezési eljárásokra és a nyilvántartásba vételre vonatkozó rendelkezéseket), amelyek továbbra is relevánsnak tekinthetők a Kivett Intézmények esetében is.

II.3. A Kbftv. 2020. január 18. napjától hatályos módosításában, a Kbftv. 162. § (1) bekezdése alapján a Kivett Intézmények nem kötelesek felügyeleti díjat fizetni. A hivatkozott módosítással összefüggésben a Kbftv. „Általános szabályok” című XXIV. Fejezetének további, az MNB felügyeleti feladataival összefüggésben fennálló rendelkezései alkalmazandóak a Kivett Intézmények vonatkozásában? Az előbbieken túl a Kivett Intézmények esetében alkalmazandóak a Kbftv. „Az ABAK-ok felügyeletére vonatkozó speciális szabályok” című XXV. Fejezetében foglaltak?

A Beadványban megfogalmazott jogkérdést illetően fontos kiemelni, hogy a Kbftv. 1. § a) pontjának a módosítása csupán a Kivett Intézmények felügyeletét érinti, azok létrehozatala és működése ugyanakkor a továbbiakban is a Kbftv. által előírt rendben, az ott előírt szabályok betartásával kell, hogy történjen. Mindezekből következően az MNB felügyelete alól kivett intézmények 2020. január 1. napját követően is kötelesek minden olyan előírást betartani, amelynek tekintetében a jogszabály nem rendelkezik kifejezetten úgy, hogy az a Kivett Intézményre nem alkalmazandó. Az előbbi megállapítás tehát irányadó a jogkérdésben hivatkozott Kbftv. XXIV. és XXV. Fejezetében foglalt rendelkezésekre is.

II.4. Milyen jogszabályi rendelkezések irányadóak a Kivett Intézmények vonatkozásában az engedélyezési folyamatok, a nyilvántartási, adatkezelési, adatszolgáltatási feladatok, továbbá a felügyeleti intézkedések, szankciók tekintetében?

A Beadványban kifejtett jogkérdést illetően hangsúlyozandó, hogy a Kbftv. módosítása nem érinti az MNB engedélyezési feladatkörét, amelynek elsődleges célja azon intézmények piacra lépésének, illetve piacon maradásának a megakadályozása, amelyek a működés minimálisan elvárható feltételeinek sem képesek megfelelni.

Az MNB tehát a jövőben is figyelemmel kíséri a Kivett Intézmények engedélyezési tárgyú jogszabályi megfelelését, e célból feldolgozza és értékeli a hivatalosan tudomására jutott releváns információkat. Abban az esetben pedig, ha az MNB arról szerezne tudomást, hogy egy Kivett Intézmény nem felel meg az engedélyezési feltételeknek, nem rendelkezik a szükséges tőkével, vagy nem végzi az engedélyben foglalt tevékenységet, a Kbftv. 15. §-a alapján mérlegelné az ott felsorolt intézkedések megtételének a szükségességét, így akár az engedély visszavonásának a lehetőségét is.

A fentiekben túl a szóban forgó jogszabály-módosítás az MNB engedélyezési és nyilvántartásba vételi jogköreit, valamint a Kivett Intézmények bejelentési kötelezettségét nem érintette, így e tekintetben az MNB gyakorlata nem változik.

A II.3. pontban rögzítettek alapján az MNB az adatszolgáltatási kötelezettségek tekintetében is azon az állásponton van, hogy – ellenkező jogszabályi kikötés hiányában – a Kivett Intézményeknek valamennyi jogszabályon alapuló adatszolgáltatási, bejelentési és értesítési kötelezettségüket teljesíteniük kell. E körben – és a II.3. pontban megfogalmazott jogkérdéshez is kapcsolódóan – kiemelandó, hogy a Kbftv. tárgyalt módosítása – szemben a díjfizetési rendelkezések módosulásával – nem terjedt ki a Kbftv. 167.

§-ának¹ a módosítására, így a hivatkozott rendelkezésben előírtak továbbiakban is adatszolgáltatásra kötelezik a Kivett Intézményeket. Mindazonáltal tájékoztatom az Ügyvédi Irodát, hogy az MNB a tárgyalt jogszabályi változások tükrében áttekintette a Kivett Intézményekre vonatkozó adatszolgáltatási rendeleteit. Az előbbiek alapján az adatszolgáltatási tárgyú MNB rendeletek módosításáról szóló 6/2020. (IV. 3.) MNB rendelet 2. § (1) bekezdése és (3) bekezdés a) pontja 2020. április 4. napi hatállyal módosította a tőkepiaci szervezetek által a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 39/2019. (XI. 20.) MNB rendeletet (**39/2019. MNB rendelet**). A módosítás folytán a Kivett Intézmények a 39/2019. MNB rendelet 5. § (2a) bekezdése alapján a korábbiakhoz képest lényegesen szűkebb adattartalmú összefoglaló jelentést kötelesek megküldeni az MNB-nek.

Végezetül az MNB hatáskörébe tartozó vizsgálatokat és az általa alkalmazható szankciókat illetően megállapítható, hogy a Kbtv. 1. § a) pontjában foglaltak módosítása valóban változást jelent az MNB felügyeleti hatáskörét illetően. Az előbbiek alapján az MNB a Kivett Intézmények működését, tevékenységvégzését illetően az MNB tv. 64. § (1) bekezdésében foglalt ellenőrzési eljárásokat, valamint felügyeleti ellenőrzést nem folytathat le, ezzel összefüggésben pedig intézkedéseket és szankciókat sem alkalmazhat.

Felhívom az Ügyvédi Iroda figyelmét arra, hogy az MNB a véleményét kizárólag a Beadványban rendelkezésre bocsátott információk alapján alakította ki, így az abban foglalt egyedi jogértelmezés csak az abban előadott tényállásra vonatkozik. Az MNB véleménye nem tekinthető kötelező erejű állásfoglalásnak, a benne foglaltaknak más hatóságra, illetve a bíróságra nézve nincs kötelező tartalma. Jelen állásfoglalás kizárólag tájékoztatás céljából készült, a benne foglaltak egyéb célok (pl. marketing) érdekében, továbbá harmadik személyekkel szemben nem használhatóak fel, illetve jogvita eldöntésére nem alkalmazhatóak.

2020. május 8.

¹„A Felügyelet felé történő adatszolgáltatás” című 68. pont